

Laidiens: 26.08.2005., Nr. 135

Ministru kabineta noteikumi Nr.625

Rīgā 2005.gada 23.augustā (prot. Nr.47 21.§)

Alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes pārbaudes kārtība

Izdoti saskaņā ar Ārstniecības likuma 60.¹ pantu un likuma "Par policiju" 12.panta pirmās daļas 17.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes medicīniskās pārbaudes kārtību ārstniecības iestādēs un kārtību, kādā policijas darbinieks pārbauda personas ar portatīvām mērierīcēm alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, lai konstatētu, vai šīs personas ir lietojušas alkoholu.

2. Noteikumi neattiecas uz kārtību, kādā transportlīdzekļa vadītājam konstatē alkohola koncentrāciju asinīs un izelpotajā gaisā, kā arī narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaidu.

3. Personai iespējamo alkohola, narkotisko vielu, psihotropo vielu vai toksisko vielu ietekmi konstatē:

3.1. policijas darbinieks, veicot pārbaudi ar portatīvu mērierīci alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, lai noskaidrotu, vai persona ir lietojusi alkoholu;

3.2. veicot medicīnisko pārbaudi kādā no šo noteikumu 1.pielikumā minētajām ārstniecības iestādēm vai šo ārstniecības iestāžu specializētajām medicīniskajām autolaboratorijām;

3.3. jebkurā ārstniecības iestādē (papildus šo noteikumu 1.pielikumā minētajām) saskaņā ar šo noteikumu IV nodaļu, sniedzot medicīnisko palīdzību personai, kas guvusi traumu.

4. Pārbaudē izmantotā portatīvā ierīce alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā (turpmāk – mēraparāts) atbilst Ministru kabineta noteiktajām prasībām mēraparātiem, ar kuriem nosaka alkohola koncentrāciju izelpotajā gaisā.

5. Medicīnisko pārbaudi veic sertificēts narkologs vai citas specialitātes ārsts, kas Narkoloģijas valsts aģentūrā apguvis attiecīgo medicīniskās pārbaudes metodi (turpmāk – ārsts).

6. Medicīnisko pārbaudi veic, pamatojoties uz tiesībaizsardzības iestādes (prokuratūras, tiesas, valsts vai pašvaldības policijas) amatpersonas, valsts vai pašvaldības iestādes, kā arī komercsabiedrības vai citas institūcijas vadītāja rakstisku nosūtījumu, kurā norādīts medicīniskās pārbaudes iemesls (2.pielikums).

7. Medicīnisko pārbaudi atļauts veikt arī pēc fiziskas personas pieprasījuma, ja viņa iesniedz ārstniecības iestādē iesniegumu (3.pielikums), kurā pamatota pārbaudes nepieciešamība, un uzrāda personu apliecinošu dokumentu. Iesniegumu pievieno medicīniskās pārbaudes protokolam.

II. Alkohola koncentrācijas pārbaude izelpotajā gaisā, ko veic policijas darbinieks

8. Ja alkohola ietekmes pārbaude ir nepieciešama, lai apstiprinātu vai atspēkotu likumpārkāpuma faktu vai objektīvi izskatītu lietu par likumpārkāpuma izdarīšanu, alkohola koncentrāciju izelpotajā gaisā personām pārbauda policijas darbinieks. Mēraparāta uzrādītā alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā ir atbilstoša alkohola koncentrācijai asinīs.

9. Personu pārbauda pēc viņas mutiskas piekrišanas.

10. Ja alkohola koncentrācijas pārbaude izelpotajā gaisā nav iespējama vai ja pārbaudāmā persona nepiekrīt pārbaudei vai tās rezultātiem, policijas darbinieks personu pēc iespējas ātrāk nogādā ārstniecības iestādē medicīniskās pārbaudes veikšanai.

11. Personu pārbauda, izdarot divus mērījumus ar 15 līdz 20 minūšu intervālu.

12. Ja mērījumos konstatēta alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā, policijas darbinieks sastāda personas pārbaudes protokolu (4.pielikums). Protokolam pievieno mēraparāta izdrukas, kas apliecina protokolā norādītos mērījumus.

13. Persona ar parakstu apliecina, ka ir iepazinusies ar protokolu un piekrīt pārbaudes rezultātiem.

14. Ja izelpotajā gaisā konstatētā alkohola koncentrācija pārsniedz 0,5 promiles (ieskaitot), pārbaudes izdevumus 11 latu apmērā sedz pārbaudāmā persona, iemaksājot minēto summu Valsts policijas vai pašvaldības policijas budžeta kontā 30 kalendāra dienu laikā no protokola sastādīšanas dienas.

III. Medicīniskās pārbaudes kārtība

15. Medicīniskā pārbaude ietver:

15.1. alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vielu vai medikamentu lietošanas fakta pārbaudi pēc pārbaudāmās personas vārdiem;

15.2. ārējā izskata (tai skaitā miesas bojājumu esības vai neesības), psihiskā un emocionālā stāvokļa, uzvedības, runas, veģetatīvi somatiskā stāvokļa un kustību koordinācijas pārbaudi, alkohola vai citas smakas noteikšanu;

15.3. alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu vai medikamentu lietošanas fakta konstatēšanu, nosakot alkohola koncentrāciju izelpotajā gaisā, kā arī veicot asins, urīna vai siekalu (turpmāk – bioloģiskā vide) laboratoriskus izmeklējumus. Pārbaudes rezultātu un atzinumu ieraksta pārbaudes protokolā.

16. Pirms medicīniskās pārbaudes ārsts pārlicinās par pārbaudāmās personas identitāti pēc personu apliecinošiem dokumentiem. Ja minētie dokumenti netiek uzrādīti, medicīniskās pārbaudes protokolā apraksta pārbaudāmās personas ārējās pazīmes un norāda, ka personas dati noskaidroti mutiski pēc pārbaudāmās personas vārdiem vai pēc datiem, ko sniegusi persona, kas pārbaudāmo personu nogādājusi ārstniecības iestādē.

17. Nosakot alkohola koncentrāciju izelpotajā gaisā, izdara divus mērījumus ar 15 līdz 20 minūšu intervālu. Mēraparāta uzrādītā alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā ir atbilstoša alkohola koncentrācijai asinīs.

18. Alkohola koncentrācijas laboratoriskai noteikšanai bioloģiskā vidē izmanto enzimātīvo imūnmetodi vai gāzu hromatogrāfijas metodi.

19. Lai konstatētu narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmi, medicīniskajā pārbaudē laboratoriski izmeklē bioloģisko vidi.

20. Narkotiskās, psihotropās vai toksiskās vielas bioloģiskajā vidē kvalitatīvi nosaka, izmantojot ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas metodes. Laboratorisko izmeklēšanu veic sertificēti eksperti ķīmiķi saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku kontroles programmā noteikto metodiku.
21. Ja medicīnisko pārbaudi alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes konstatēšanai nevar veikt pilnā apjomā vai pārbaude ir apgrūtināta pārbaudāmās personas vispārējā stāvokļa dēļ, novērtē konstatējamās kliniskos simptomus un veic laboratoriskos izmeklējumus divās dažādās bioloģiskajās vidēs.
22. Ārstniecības iestādē bioloģiskās vides paraugus (izņemot urīnu) laboratoriskiem izmeklējumiem saskaņā ar šo noteikumu 5.pielikumu ņem ārstniecības persona nosūtītāja klātbūtnē. Urīna paraugus ņem ārstniecības personas uzraudzībā.
23. Ja pārbaudāmā persona atsakās nodot bioloģiskās vides paraugus laboratoriskiem izmeklējumiem vai mēģina veikt darbības, kas var mainīt medicīniskās pārbaudes galīgo rezultātu, ārsts šo faktu ieraksta medicīniskās pārbaudes protokolā.
24. Lai noteiktu alkohola koncentrāciju bioloģiskajā vidē, materiālu paraugus laboratoriskajai izmeklēšanai nodod kopā ar nosūtījumu alkohola noteikšanai bioloģiskajā vidē (6.pielikums). Nosūtījumā norāda pārbaudāmās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu vai dzimšanas gadu, adresi, nosūtītāju iestādi, lietas apstākļus, ņemtā parauga nosaukumu, parauga kārtas numuru (atbilstoši ierakstam reģistrācijas žurnālā), ņemšanas datumu un laiku, ādas apstrādes veidu, parauga glabāšanas apstākļus, tās ārstniecības personas vārdu un uzvārdu, kura ņēma paraugu (ārstniecības persona nosūtījumā parakstās un ierakstu apstiprina ar spiedogu).
25. Materiālu paraugus ķīmiski toksikoloģiskajai izmeklēšanai nodod kopā ar nosūtījumu ķīmiski toksikoloģiskajai izmeklēšanai (7.pielikums). Nosūtījumā norāda pārbaudāmās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu vai dzimšanas gadu, adresi, nosūtītāju iestādi, materiālu uzskaitījumu, lietas apstākļus, medicīniskās apskates rezultātus, klīnisko diagnozi, protokola numuru, tās ārstniecības personas vārdu un uzvārdu, kura ņēma paraugu (ārstniecības persona nosūtījumā parakstās un ierakstu apstiprina ar spiedogu), un adresi, uz kuru nosūtāma atbilde.
26. Ja klīniskās izmeklēšanas rezultāti neatbilst laboratorisko analīžu rezultātiem (nav konstatēta viela), bioloģiskās vides paraugus ārstniecības iestāde nosūta Narkoloģijas valsts aģentūrai atkārtotai pārbaudei (laboratoriskiem izmeklējumiem). Pēc atkārtotu analīžu rezultātu saņemšanas ārsts, kurš veicis medicīnisko pārbaudi, sniedz galīgo atzinumu.
27. Ārsts sastāda medicīniskās pārbaudes protokolu divos eksemplāros (8. vai 9.pielikums), piešķir tam numuru, kā arī ieraksta reģistrācijas žurnālā (10.pielikums) medicīniskās pārbaudes faktu un citus nepieciešamos datus par personu, kurai noteikta alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekme.
28. Atzinums par alkohola ietekmi tiek sniegts, ja alkohola koncentrācija pārbaudāmās personas asinīs pārsniedz 0,5 promiles (ieskaitot) vai tam atbilstošu koncentrāciju citā bioloģiskajā vidē.
29. Medicīniskās pārbaudes protokolā detalizēti apraksta rezultātus, kas iegūti, veicot šajos noteikumos noteiktās darbības, un apstiprina vienu no šādiem pārbaudītās personas stāvokļiem:
- 29.1. nav konstatēta alkohola ietekme;
- 29.2. nav konstatēta narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekme;
- 29.3. nav konstatēta alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekme, bet ir novērojami funkcionālā stāvokļa traucējumi, kuru dēļ nepieciešams izvairīties no atrašanās paaugstinātas bīstamības apstākļos;

29.4. ir konstatēta alkohola ietekme;

29.5. ir konstatēta narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekme;

29.6. ir konstatēta alkohola un narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekme vienlaikus;

29.7. ir konstatēts konkrētas vielas lietošanas fakts, bet nav konstatēta narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekme;

29.8. ir konstatēts alkohola reibums;

29.9. ir konstatēts narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu reibums;

29.10. ir konstatēts medikamentozs reibums.

30. Medicīniskās pārbaudes atzinums tiek sniegts par pārbaudāmās personas stāvokli medicīniskās pārbaudes brīdī.

31. Vienu medicīniskās pārbaudes protokola eksemplāru ārstniecības iestāde nodod medicīniskās pārbaudes pieprasītājam (nosūtītājam). Otru medicīniskās pārbaudes protokola eksemplāru un reģistrācijas žurnālu, nosūtījumu uz pārbaudi vai personas iesniegumu, kā arī laboratorisko izmeklējumu rezultātus ārstniecības iestādē uzglabā piecus gadus.

32. Medicīniskās pārbaudes rezultātus pārbaudāmajai personai paziņo mutiski. Pēc pārbaudāmās personas mutiska pieprasījuma viņai izsniedz rakstisku medicīniskās pārbaudes atzinumu (izziņu).

33. Medicīniskās pārbaudes protokolu paraksta pārbaudāmā persona, apliecinot, ka viņai ir veikta attiecīgā medicīniskā pārbaude.

34. Ja pārbaudāmā persona atsakās no medicīniskās pārbaudes, atsakās nodot bioloģiskās vides paraugus laboratoriskai izmeklēšanai, nav spējīga parakstīties vai atsakās parakstīt medicīniskās pārbaudes protokolu, kā arī mēģina veikt darbības, kas var ietekmēt medicīniskās pārbaudes rezultātu, ārsts to norāda medicīniskās pārbaudes protokolā. Fakti par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes norāda protokola sadaļā "Atzinums".

35. Ja pārbaudāmā persona nepiekrīt medicīniskās pārbaudes rezultātiem, viņa ir tiesīga mēneša laikā pieprasīt veikt atkārtotu bioloģiskās vides laboratorisku izmeklēšanu Narkoloģijas valsts aģentūrā.

IV. Alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes konstatēšana, sniedzot medicīnisko palīdzību pacientam traumas gadījumā

36. Ja fiziska persona cietusi satiksmes negadījumā, nelaimes gadījumā darbā vai guvusi citu traumu un nogādāta jebkurā ārstniecības iestādē medicīniskās palīdzības saņemšanai, ārsts, kurš sniedz medicīnisko palīdzību, ambulatorā vai stacionārā pacienta medicīniskajā kartē (medicīniskajā dokumentācijā) norāda, vai personai ir vai nav alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu lietošanas klīniskās pazīmes, kā arī norāda datus par bioloģiskās vides paraugu ņemšanu konkrētas vielas noteikšanai.

37. Ārstniecības iestāde nodrošina bioloģiskās vides paraugu ņemšanu, uzglabāšanu un laboratorisku izmeklējumu veikšanu, lai noteiktu alkohola un klīnisko pazīmju gadījumā arī citu narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu iespējamo klātbūtni.

V. Medicīnisko pārbažu samaksas kārtība

38. Ja medicīnisko pārbaudi izdara, pamatojoties uz šo noteikumu 6.punktā minēto nosūtījumu, un pārbaudāmajai personai medicīniskajā pārbaudē konstatēts, ka alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 0,5 promiles (ieskaitot) vai

atbilstošu koncentrāciju citā bioloģiskajā vidē, vai arī konstatēts šo noteikumu 29.5., 29.6., 29.8., 29.9. vai 29.10.apakšpunktā minētais stāvoklis, pārbaudes izdevumus sedz pārbaudāmā persona.

39. Ja medicīnisko pārbaudi izdara, pamatojoties uz šo noteikumu 6.punktā minēto nosūtījumu, un pārbaudāmajai personai medicīniskajā pārbaudē konstatēts, ka alkohola koncentrācija asinīs nepārsniedz 0,5 promiles vai atbilstošu koncentrāciju citā bioloģiskajā vidē, vai ja pārbaudāmajai personai nav konstatēts šo noteikumu 29.2., 29.3. vai 29.7.apakšpunktā minētais stāvoklis, pārbaudes izdevumus sedz nosūtītājs.

40. Ja medicīnisko pārbaudi veic saskaņā ar pārbaudāmās personas iesniegumu, pārbaudes izdevumus sedz pārbaudāmā persona.

41. Atkārtotās pārbaudes izdevumus sedz atkārtotās pārbaudes pieprasītājs.

42. Līdzekļu ieskaitīšanu attiecīgās ārstniecības iestādes kontā nodrošina nosūtītājs, bet, ja pārbaudi veic saskaņā ar pārbaudāmās personas iesniegumu, – iesnieguma iesniedzējs.

VI. Noslēguma jautājumi

43. Šo noteikumu 4.punkts stājas spēkā ar 2006.gada 1.janvāri.

44. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 1998.gada 22.decembra noteikumus Nr.472 “Alkohola, narkotisko vielu un psihotropo vielu ietekmes pārbaudes kārtība” (Latvijas Vēstnesis, 1998, 385.nr.; 2002, 147.nr.; 2003, 167.nr.).

Ministru prezidents A.Kalvītis

Veselības ministrs G.Bērziņš

Redakcijas piebilde: noteikumi stājas spēkā ar 2005.gada 27.augustu.

1.pielikums

Ministru kabineta

2005.gada 23.augusta noteikumiem Nr.625

Ārstniecības iestādes, kurās veic medicīnisko pārbaudi alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes konstatēšanai

Ārstniecības iestādes, kurās veic medicīnisko pārbaudi alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes konstatēšanai, pamatojoties uz nosūtījumu vai pārbaudāmās personas iesniegumu:

1. Narkoloģijas valsts aģentūra;
2. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Daugavas slimnīca”;
3. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Slimnīca “Ģintermuiža””;
4. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Bulduru slimnīca”;
5. Liepājas pilsētas domes iestāde “Liepājas pilsētas centrālā slimnīca”;
6. Pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Rēzeknes slimnīca”;
7. Pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Ventspils slimnīca”;
8. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Aizkraukles slimnīca”;